

Medlemsblad för Karlstads Modelljärnvägsklubb, KMJ

I redaktionen: Göran Bäckström

Senaste nytt från Klarstad-Malmö Järnväg!

Karlstads Modelljärnvägsklubb c/o Bäckström Svarvaregatan 5 654 62 KARLSTAD Postgiro 96 97 08 - 7

Nummer 15 av TIMMERTÅGET kommer att bli ett historiskt nummer. Det är det första numret av de lite tjockare, lite intressantare, lite oftare utgivna numren av denna tidning. Redaktionen nyårslöfte är att under 1986 skall TIMMERTÅGET utkomma i januari, mars, maj, aug, okt och dec. Fan trot, så rällingen. Man kan ju undra varför vi skall ha en medlemstidning, vi som träffas så ofta. Tydligen finns ett visst intresse för vissa tjuvar alltid om när nästa TIMMERTÅG skall komma. I detta nummer finns dessutom två bidragsgivare. Bägge från Kil. Stort tack till dessa! Nu över till KMJ:

HÄNT PÅ KMJ

Landskapet växer fram, dock långsammare än ute i verkligheten. Målet är fortfarande att snarast möjligt ha landskapet klart i yttre rummet.

Trafikdagarna har avlöp tåmligen bra, dock med lite för lite folk ibland för att uppnå den rätta stämningen. Ibland har ljudnivån blivit lite för hög och ett fungerande telefonsystem måste till under våren. Urban har nu ordnat så att vi får headsets och annan användbar materiel från GMJS, som nyligen bytt system.

Elsystemet växer fram. Separata körreglage har byggts, men vissa tekniska problem återstår. Vissa reglage har missuppfattat sin uppgift, och börjat avge mycket autentisk ångloksrök. Varje körplats, där alltså ett reglage kan pluggas in, behöver en transformator. Detta innebär tyvärr att 220V måste dras in i anläggningen. Vi måste finna en säker lösning för detta så att ingen av misstag kan få i sej starkström. Det får inte se ut som det gör i Klarstad i dag!

Diakvällar, eller hemmahoskvällar, eller vad vi nu ska kalla dessa möten då vi träffas hemma hos någon för att umgås kring ämnet tåg, har vi ju haft några. Gemytligt och bra, tycker de flesta. Skönt att kunna träffas utan att få treetexdamm i lungorna.

HÖSTMÖTET

Den 15 dec hade KMJ åttaårsjubileum och höstmöte, som tyvärr var dåligt besökt. Till styrelse och revisor för 1986 omvaldes 1985 års besättning. Ordförande är Dan, sekreterare Jan och kassör Göran, och Per E revisor. Medlemsavgiften för 1986 fastställdes till 200 kr för förvärvsarbetande aktiva och 50 kr för övriga. Sänkningen för vissa grupper beror på att vi inte längre skall betala hyra.

Per hade synpunkter på ordningen i lokalen. Beslöts att snarast få upp hyllor i förrådet och att försöka hålla bättre ordning. Per hade även synpunkter på elutbildning och elsäkerhet. Vi måste se till att alla kan göra enklare felavhjälpling på vårt elsystem. På mötet beslöts även att vi skall ägna ett möte åt att diskutera igenom den kommande landskapsutformningen, och att arbeta hårt på att få kördagarna att fungera ännu bättre. Protokoll från höstmötet kommer att bifogas nästa nummer av TIMMERTÅGET, då sekreteraren befinner sej i Lappland på julksemester.

Mötet avslutades i traditionell stil med gemensam middag på en av Karlstads restauranger. Här serverades mat från FS- och FNM-land tillsammans med dryck från SJ- och DB-land. Tyvärr saknades en dryck från en BJ/TGOJ-station som ligger redaktionen varmt om hjärtat. (Drycken alltså, inte stationen.)

SJK-möten

Då ju numera en nära koppling finns mellan KMJ sekreterare och SJK klubbmästare, så tycker jag att vi annonserar SJK-möten i TIMMERTÅGET, som en del av KMJ verksamhet.

22 feb, 19 eller 26 apr, 24 maj

RESOR

Inför vårsäsongen 1986 har styrelsen m fl tre projekt på gång.

Solørbanen, Kongsvinger-Elverum, skall fr o m juni 1986 mista sin lokaltrafik med motorvagnar, liksom sträckan Kongsvinger-Charlottenberg/Magnor. Norr om Elverum går BM95, norska motsvarigheten till Y1 (hoppas ingen norrman läser det!) till Røros, en gammal bergsmansstad. På a tidtabellen så är en hemresa över Trondheim-Dombås det bästa. KMJ planerar en rundresa någon gång i april/maj. Vi återkommer om detta i ett senare nummer. Resandeantalet är maximerat till ca 10 st, då det är tänkt att vara en resa där man hinner umgås med alla deltagare.

Liksom ifjol tänker vi dra ut med SAABar och husvagnar i Bergslagen för att titta på spår efter spår, gruvor m m. Någon gång i maj/juni?

Vi skall även försöka att komma till Skövde på ett studiebesök. Vi har inte tagit några kontakter ännu, men dt vore kul att få komma och se hur, kanske KMJ har möjlighet att se ut om 10 år.

För alla resorna gäller att vi återkommer i senare nummer av TIMMERTÅGET. Ansvariga är för Solørresan Jan, Per och Göran; för Bergslagsresan Göran och Dan; och för Skövderesan Urban

Om någon kommer på något som vi kan hitta på inom KMJ så är det gôrbra!
Det gäller både aktiviteter nere i vår källare och utanför densamme.

Under de senaste åtta åren så har dokumentationen på KMJ varit lite si och så. Det finns vissa utkast till historiebereskrivning, det finns några få ritningar på elsystem, det finns en del beskrivningar av trafikflödet på KMJ etc etc. Jag tänker nu försöka systematisera allt detta under våren. Meningen är att alla skall ha en medlemspärm i vilken all information om KMJ finns samlad. Pärm och register får var och en ordna själva. I början kommer pärmen att vara tunn, men allteftersom blir den tjockare och tjockare (alla skall vi den vägen vandra). Riktigt vad pärmen skall innehålla det vet jag inte förrän den är klar, och det kommer den aldrig att. Meningen är också att varje ny medlem skall få sej ett ex. Det blir då lättare för denna att förstå hur vi arbetar och tänker på KMJ.

De första bladen till pärmen bifogas detta TIMMERTÅG. Därefter kommer det blad med varje nummer av TIMMERTÅGET. Det kan verka lite överarbetat ibland, men de åtta åren på KMJ har lärt mej att det finns ett behov av att sätta ned en hel del på papper.

Detta nummer av TIMMERTÅGET avslutas med lite lättsammare läsning, som influtit från Granskog och Kil.

Nästa nummer kommer i början av mars. Till dess, ha det så bra!
KOM PÅ TRAFIKDAGARNA!

Tor på Laggåsen (Urban)

En järnväg blir mer levande om man kan berätta om de personer som fanns och verkade längs banan. Med risk för att bli anklagad för att "härma" skrivandet om en annan mera välkänd bana belägen sydöst om vår, vill jag bara säga: - Det är en djäkla bra idé.

Den här berättelsen serverades en middagsrast mellan brädstaplarna på sågverket i Granskog med ett antal pilsnerdrickande hyvlare och sågare.

Det var inte med någon större glädje man minns banvakten Tor på Laggåsen och hans käring. Laggåsen ligger på linjen mellan Granskog och Värmlands Väsby. Motgångar och bekymmer hade gjort Tor grinig och elak. Han var så vrång och egen att fotspåren vände sej avigt efter honom, påstod sågare Larsson. Inte för att den till åren komne banvakten Jon i Skreva hade blivit mindre skonad av livet, och gudarna skall veta att en banvakt vid KMJ bara fick några få skopor av livets goda. Men Jon i Skreva var från barndomen from och mer "läsaraktig" av sej och tog motgångarna som en prövning från ovan. Fast nog sken enfalden ofta igenom.

När Tor på Jons frisöndagar skulle inspektera även dennes sträcka och då for förbi Jons banvaktsstuga i Skreva, brukade han höra Jon sitta i kam-maren vid den gistna och gnälliga orgeln och sjunga ur "Sions toner", O, härliga Kanaan! Då fick Tor fart på den rankiga dragdressinen, fast han annars var en verklig expert på att åka långsamt. I fullständig motsats till andra trafikexperter hade Tor nedlagt en livslång strävan att nå lägsta (och man får väl antaga tillåtna) hastighet. Det föreföll, när han åkte, som om dressinen stod stilla, men dock rörde den sej sakta framåt. Med hänsyn till de många döda punkterna på en gammal dragdressin var detta en prestation av ovanligt mått. Men Jons sång och spel hade samma verkan på Tor som kyrkklockor och orgelbrus på ett gammalt bergstroll. Han hastade skyndsamt förbi Skreva i det han drog så att svetten pärlade under den grå luggen och det skevande lillhjulet på dressinen gnisslade mot skenorna. Då brukade Jons fryntliga gumma titta ut mellan pelargonierna i det låga köksfönstret och säga; "Va feler dä Tor söm tog i väg sö fort nolaetter?"

Var Tor på Laggåsen elak, var hans käring "sju sofflock" värre, sa hyvlare Forsman. Hon var ett stadigt och manhaftigt fruntimmer, väl ett huvud längre än Tor, vildögd och svart. Det sades att hon hade tattarblod i ådrorna. Tor brukade ibland festa tillsammans med Johansson, som var ungtkarl och bodde ensam i en liten stuga uppe på bäckbrinken, där hans favoritsysselsättning var att konsumera en otrolig massa pilsner, varom en mängd tomflaskor i lådor och husets alla hörn bar ett påtagligt vittnesbörd. Kom då Tor full hem på nattkröken och förde väsen, brukade käringen kasta ut honom, så att han hamnade i den sprikiga spiréahäcken utanför, varifrån han så småningom kravlade sej upp för att sommartid övernatta i dressinboden. Vintertid brukade han efter ett dylikt intermezzo få kinesa i den skraltiga utdragssoffan hos Johansson, som denne envisades med att kalla divan.

En gång tänkte emellertid Tor att han riktigt skulle skrämma käringen till eftertanke och mildring i hennes stränga regemente. På morgonen vägrade han att gå ur sängen, utan låg och "fyllrade" på lapptäcket och låtsades vara skral. "Bölla!" säger han till slut till käringa, som gick och mörkade i spisen, "sheck mä rakkniven!" "Va ska du mä den te?" snäste käringa. "Ja ska ta live å mä!" svarade Tor med gravlik röst. "Ja-ha" sa mor Bölla, i det ho räck honom kniven och lägger till "Å här ha du pötta å ta blon i."

En stund senare sitter Tor på dressinen och åker som vanligt sakta nedåt linjen. Han skulle inte komma hem till frukosten, hade han förklarat för gumman, det var en "kilning", som skulle vara klar innan middagståget.

Kommen till kurvan nedåt byn drar han dressinen av spåret och "kilar" upp för backen till Johansson för att låna några pilsner att skölja ned förtretten och något mildra nederlagets bitterhet.

Jag förstår inte detta, men en del banvaktshistorier tycks finnas längs alla banor som funnits i detta avlånga land, speciellt i Värmland. Nåja, en rolig historia blir ju inte sämre för att en bäger lite.

Red.anm

Kärlekssång för ångloksdiggare: Love me tender

Samma diggare vid Timmys: En hamburgare med lok och dressin, tack.

Lokförare "Sotskåps-August" sitter och räknar efter hur många liter som kommer å gå åt till hans stundande femiårsdag.

"Jaaha! Jaaha! Ge mej se! Fjortan...Femtan liter..? Åsså är dä förståss någre som kômmer tebake å tacker för sist! Få si. Sjöttan..Artan liter!"

Dessa humoresker står Urban för, liksom nedanstående anekdot från vår smalspåriga kollega i väster.

Telegramutväxling Forshaga-Hagfors

Det var på ånglokens tid, före elektrifieringen. På Forshaga station fanns då ett pumptorn och stenkolsupplag. En kall vintermorgon då stins Rudqvist var i tjänst, kommer en stationskarl in på expeditionen och meddelar:

:-Nu ha dä fröse i torne inatt! Rudqvist svarar:

-Dä blir inte annat än att vi telegraferer till Hagfors om saken, så att de skicker hit en reparatör med första tåg, som tinar upp vattentanken." För att vinna tid slår han iväg ett telegram som i hastigheten ej blev så välformulerat: --Har frusit i tornet i natt. Rudqvist.--

Nästan omgående kommer följande telegramsvar från dåvarande trafikchefssistenten Pallin, som tjänstgjord som tågledare:

-- Vad hade du i tornet att göra ?. Pallin. ---

Vi fortsätter med ännu en berättelse som Urban snappat upp längs den smala spåret.

Forshagaskräcken

Rallaren "Forshagaskräcken" var en vildsint herre och väl medveten om sina gigantiska kroppskrafter. En gång med på rälsbyte vid en norrländsk tvärbana är han inne i Östersund mellan ett par tåg för att proviantera och skaffa brännvin åt förläggningsen, men fyllnar till på återvägen och uppträder bråkigt, varför han av konduktören får tillsägelse att lugna sej vid risk för att annars bli avkastad. Forshagaskräcken replikerar lugnt:

-Dä finns inte så mõe personal mella Östersund å Storlien så att ni kaster av mej. Dä enda ni har å göra ä å kopple av vagnen!

Ifrån Kil har en annat bidrag kommit till TIMMERTÅGET, denna gång från Anders Håkansson.

En KMJares bön, första söndagen i månaden

Fader vår som är i himmelen
Helgad varde din klubb
Tillkommer din klubblokal
Ske din vilja så som på stationen
så ock på linjen
Vår storkörning giv oss idag
Och förlåt oss våra felväxlingar

såsom ock vi förlåta dem oss
felkörda äro
Och inled oss inte i fortkörning
utan fräls oss från urspårningar
och elfel
Ty lokalen är din och
materielen och transformatorerna
i evighet.
Amen.